Krajowy Sekretariat Nauki
i Oświaty NSZZ „Solidarność”
National Secretariat of Science and Education of NSZZ „Solidarność”

Warszawa, 9 października 2026 r.

APEL

**Krajowego Sekretariatu Nauki i Oświaty NSZZ „Solidarność”
do Rządu Rzeczypospolitej Polskiej, wojewodów oraz organów samorządu terytorialnego w sprawie zapewnienia bezpieczeństwa uczniom i pracownikom oświaty**

W związku z narastającymi obawami o bezpieczeństwo w polskich szkołach i placówkach oświatowych, a także w obliczu tragicznych wydarzeń, które uświadamiają skalę zagrożeń, **Krajowy Sekretariat Nauki i Oświaty NSZZ „Solidarność” apeluje o podjęcie natychmiastowych, skoordynowanych i zdecydowanych działań na rzecz ochrony życia, zdrowia i bezpieczeństwa uczniów, nauczycieli oraz wszystkich pracowników oświaty.** Szkoła powinna być miejscem bezpiecznym – przestrzenią zdobywania wiedzy, wychowania, rozwoju i budowania relacji opartych na wzajemnym szacunku. Nie może stawać się miejscem, w którym uczniowie i pracownicy obawiają się o własne zdrowie i życie. Bezpieczeństwo społeczności szkolnej nie jest przywilejem ani postulatem, który można odkładać na później. Jest podstawowym obowiązkiem państwa i wszystkich podmiotów odpowiedzialnych za funkcjonowanie systemu oświaty. Nie wystarczą jednak doraźne reakcje podejmowane dopiero po wystąpieniu tragedii. Konieczne jest zarówno natychmiastowe ograniczenie istniejących zagrożeń, jak i stworzenie trwałego, systemowego modelu bezpieczeństwa szkoły, uwzględniającego rzeczywiste potrzeby uczniów, nauczycieli i pozostałych pracowników.

W związku z powyższym **apelujemy do Rządu RP, wojewodów oraz organów samorządu terytorialnego o:**

1. **Podjęcie natychmiastowych działań zwiększających bezpieczeństwo w szkołach i placówkach oświatowych**, w szczególności poprzez przeprowadzenie oceny aktualnych zagrożeń, weryfikację obowiązujących procedur, sprawdzenie przygotowania do reagowania w sytuacjach kryzysowych oraz zapewnienie skutecznej współpracy szkół ze służbami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo.

2. **Zapewnienie szkołom realnego wsparcia organizacyjnego, kadrowego i finansowego** w zakresie ochrony uczniów i pracowników. Obowiązki związane z bezpieczeństwem muszą iść w parze z odpowiednimi środkami, przygotowaniem personelu i dostępem do specjalistycznej pomocy. Nie można przerzucać odpowiedzialności za rozwiązywanie wszystkich problemów na dyrektorów szkół i nauczycieli, bez zapewnienia im niezbędnych narzędzi.

00-838 Warszawa, ul. Prosta 30; tel: + 48 796 293878; NIP 583 216 87 93
edukacja@solidarnosc.org.pl www.oswiata-solidarnosc.pl

3. **Wzmocnienie współpracy między szkołami, samorządami, administracją rządową, Policją, służbami ratunkowymi oraz instytucjami odpowiedzialnymi za ochronę dzieci i młodzieży.** Potrzebne są jasne zasady wymiany informacji, reagowania na sygnały o zagrożeniu oraz podejmowania interwencji, zanim dojdzie do tragedii. Współpraca ta powinna uwzględniać również ochronę danych osobowych i praw wszystkich osób objętych działaniami.

4. **Przygotowanie i wdrożenie kompleksowego programu bezpieczeństwa w oświacie**, obejmującego zarówno bezpieczeństwo fizyczne, jak i przeciwdziałanie przemocy, agresji, zastraszaniu, cyberprzemocy oraz innym zjawiskom zagrażającym zdrowiu i życiu członków społeczności szkolnej. Program powinien określać konkretne zadania poszczególnych instytucji, terminy ich realizacji, źródła finansowania oraz sposób oceny skuteczności podejmowanych działań.

5. **Podjęcie prac nad niezbędnymi zmianami w prawie**, które pozwolą skuteczniej zapobiegać zagrożeniom i reagować na sytuacje niebezpieczne. Przepisy powinny jednoznacznie określać kompetencje i odpowiedzialność poszczególnych organów, procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych, zasady współpracy ze służbami oraz obowiązki związane z zapewnieniem bezpiecznych warunków nauki i pracy. Konieczne jest również przeanalizowanie, czy obecne regulacje zapewniają pracownikom oświaty wystarczającą ochronę prawną podczas wykonywania obowiązków służbowych.

6. **Zapewnienie stałego dostępu do specjalistycznego wsparcia psychologicznego i pedagogicznego**, a także rozwijanie działań profilaktycznych i interwencyjnych. Pomoc powinna być dostępna odpowiednio wcześnie, bez zbędnych barier organizacyjnych i kadrowych. Należy również zadbać o wsparcie dla nauczycieli i innych pracowników, którzy doświadczają przemocy, gróźb, silnego stresu lub traumatycznych zdarzeń związanych z pracą.

7. **Wzmocnienie pozycji i autorytetu nauczyciela oraz odbudowę kultury szacunku w szkole.** Bezpieczne środowisko edukacyjne wymaga jasnych zasad, konsekwentnego reagowania na agresję i naruszanie praw innych osób, a także poszanowania godności wszystkich członków społeczności szkolnej. Nauczyciele i pracownicy oświaty nie mogą pozostawać bez odpowiedniego wsparcia instytucjonalnego i prawnego w sytuacjach, w których zagrożone jest ich bezpieczeństwo. Powinni być wyposażeni w narzędzia, które pozwolą im reagować zdecydowanie i bez konsekwencji, jeżeli jest to uzasadnione, na wszystkie oznaki agresji i zagrożeń. Prawo do prywatności i godności ucznia nie może uniemożliwiać podjęcia zdecydowanych działań w ochronie i obronie społeczności szkolnej, a także, nie może być dobrem większym niż dobro innych.

8. **Włączenie przedstawicieli pracowników oświaty i organizacji związkowych w prace nad rozwiązaniami systemowymi.** Związkowcy, nauczyciele i pozostali pracownicy znają rzeczywiste problemy występujące w szkołach. Ich doświadczenie

powinno być wykorzystane zarówno przy opracowywaniu nowych regulacji, jak i przy ocenie skuteczności już wdrożonych rozwiązań. Bezpieczeństwo szkoły wymaga dialogu społecznego, a nie podejmowania decyzji bez konsultacji z tymi, których będą one bezpośrednio dotyczyć.

9. **Zagwarantowanie odpowiedniego finansowania działań na rzecz bezpieczeństwa.** Państwo i samorządy muszą zapewnić środki na niezbędne zabezpieczenia techniczne, szkolenia, profilaktykę, wsparcie specjalistyczne oraz poprawę warunków pracy i nauki. Bezpieczeństwo nie może zależeć wyłącznie od możliwości finansowych konkretnej gminy, powiatu czy pojedynczej placówki.

10. **Przyjęcie długofalowej strategii przywracania i utrwalania bezpiecznej szkoły**, opartej na rzetelnej diagnozie zagrożeń, jasno określonych standardach, regularnej ocenie ich realizacji oraz odpowiedzialności instytucji publicznych za osiągane rezultaty. Potrzebne są rozwiązania trwałe, a nie wyłącznie działania podejmowane pod wpływem społecznego niepokoju po kolejnych dramatycznych wydarzeniach.

Krajowy Sekretariat Nauki i Oświaty NSZZ „Solidarność" podkreśla, że **bezpieczeństwo uczniów i pracowników oświaty musi stać się jednym z najważniejszych priorytetów polityki państwa w obszarze edukacji**. Nie może być traktowane jako kwestia drugorzędna ani sprowadzane do formalnego spełniania wymogów i sporządzania kolejnych dokumentów. Potrzebne są skuteczne procedury, odpowiedzialne decyzje, odpowiednie środki finansowe oraz konsekwentne działanie wszystkich instytucji. Apelujemy, aby tragiczne wydarzenia stały się impulsem do rzeczywistych zmian. Nie wolno dopuścić do sytuacji, w której dopiero kolejna tragedia skłoni odpowiedzialne organy do podjęcia działań, o których konieczności wiadomo już dziś. Oczekujemy pilnego rozpoczęcia współpracy między administracją rządową, samorządami, dyrektorami szkół, służbami oraz przedstawicielami pracowników oświaty. Wzywamy do przedstawienia konkretnych propozycji działań, harmonogramu ich realizacji oraz wskazania źródeł finansowania.

Szkoła musi być miejscem bezpiecznym dla każdego ucznia i każdego pracownika. Ochrona życia, zdrowia i godności człowieka nie może podlegać kompromisom ani zależeć od doraźnych decyzji. To obowiązek państwa, samorządu i całej wspólnoty.

W imieniu Krajowego Sekretariatu Nauki i Oświaty
NSZZ „Solidarność"

Przewodniczący
KSNiO NSZZ „Solidarność"

dr Waldemar Jakubowski

00-838 Warszawa, ul. Prosta 30; tel: + 48 796 293878; NIP 583 216 87 93
edukacja@solidarnosc.org.pl www.oswiata-solidarnosc.pl